

BIULETYN KOWIENSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—7.

Nr. Wilno, dnia 25 czerwca 1934 r. 1082.—

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

	K r o n i k a .	Dział.	Str.
1. Druga bałtycka konferencja gospodarcza.—		I.	1.
2. Odwołanie attaché handlowego poselstwa niemieckiego.—		"	"
3. Sprawa memorjału rządu litewskiego do państw bałtyckich.—		"	"
4. Dokoła pobytu p.Prystora w Litwie.—		"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

	K r o n i k a .		
5. Gen.Tamaszauskas o wypadkach z 6 - 7 czerwca.—		III.	"
6. Nowe nominacje w armji.—		"	2.
7. Szkolnictwo niższe na Litwie.—		"	"

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOSCI NA LITWIE.

	K r o n i k a .		
8. XV-lecie gimnazjum polskiego w Poniewieżu.—		IV.	"

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

	K r o n i k a .		
9. Zwalczanie hitleryzmu.—		VII.	"

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITWISKIEJ W WILNIE.

10. XV-lecie gimnazjum litewskiego w Święcianach.—		VIII.	"
11. Wydawnictwo lit. T-wa Sztuki i Literatury.—		"	"

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

Druga bałtycka konferencja gospodarcza. Prasa kowieńska /z 21.VI.1934/:19 czerwca odbyła się w Rydze narada przygotowawcza dla zwołania II Bałtyckiej Konferencji Ekonomicznej. W naradzie wzięli udział przedstawiciele organizacji ekonomicznych krajów bałtyckich. Ze strony Litwy wziął udział syndyk Izby Handlowo-Przemysłowej p.Bektuszką. Uchwalono zwołać konferencję 31 sierpnia r.b. w Tallinie.

Odwołanie attaché handlowego poselstwa niemieckiego. Prasa kowieńska /z 21.VI.1934/: W tych dniach rząd niemiecki odwołał attaché handlowego poselstwa niemieckiego w Litwie dr.Pawelsky. Dr.Pawelsky został mianowany attaché handlowym w Bagdadzie.-

Sprawa memorjału rządu litewskiego do państw bałtyckich. Prasa kowieńska /z 22.VI.1934/: Jak donosi Elta z Rygi, 20 czerwca lotewski wiceminister Spr. Zagr. Munters wyjechał do Tallina, gdzie będzie prowadził rokowania w sprawie kwestyj, jakie powstały w związku z memorjałem litewskim.-

Dokoła pobytu p.Prystora w Litwie. /VI.1934/:24 czerwca przybył do Wilna płk.Prystor, który, jak wiadomo, bawił przez kilka dni w Kownie. Po kilku godzinach p.Prystor opuścił Wilno, udając się do Warszawy. Jak wiadomo, podróż p.Prystora na Litwę wywołała w prasie zagranicznej liczne domysły i komentarze.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

Gen.Tamaszauskas o wypadkach 6-7 czerwca. "Liet.Aidas"Nr.140 /VI.1934/: Jak wiadomo, dla zbadania wypadków, jakie zaszły w nocy z 6 na 7 czerwca w Kownie, wyłoniono specjalną komisję wojskową, w skład której wszedł, jako prezes dowódca I-szej dywizji gen.Tamaszauskas i jako członkowie płk.Czaplikas i mjr.Rudminas. Gen.Tamaszauskas udzielił następujących informacji prasowych w sprawie prac komisji:

Praca komisji jest wielka i ciężka. Komisja musi pracować aż po 12 godzin dziennie, gdyż przesłuchać należy ok.100 osób. Tem niemniej prace komisji mają się ku końcowi. Po 3 - 4 dniach zostaną zapewne zakończone.

W toku śledztwa wyjaśniło się, że przywódcy buntu żywili zupełnie inne cele, aniżeli reszta jego uczestników. Młodzi oficerowie, wciągnięci do buntu, wysuwali pewne żądania, które przywódcy zrzęcznie wyzyskali w zupełnie innych celach. Młodszy uczestnicy buntu nie wiedzieli, że ideałem przywódców jest Voldemaras. Przeciwnie, młodzi oficerowie się przyznają, że zostali wprowadzeni w błąd przez starszych, w tej liczbie przez paru wyższych oficerów. Z uzyskanych zeznań odnosi się wrażenie, że w buncie odegrały pewną rolę warstwy liberałów litewskich. Na stanowisko ministra Obrony Kraju wysuwany był człowiek, należący właśnie do tych liberałów.

Jeżeli chodzi o konsekwencje, jakie grożą uczestnikom zamachu, trudno jest na to odpowiedzieć. Część z nich została już ukarana. Armia ma swoją dyscyplinę. Wszyscy, którym zostanie udowodniona wina, będą musieli w taki czy inny sposób ponieść konsekwencje. Jednak już dotychczas wyjaśniło się w toku śledztwa, że jest wielu niewinnych, którzy zostali wciągnięci do buntu podstępnie i którzy obecnie ubolewają nad swym krokiem. Wogóle niektóre oddziały wojska zostały przez buntowników wprowadzone do miasta pod dwoma oszukańczymi pretekstami. Jeden z nich, to manewry nocne, drugi zaś - to rzekome łapanie szpiegów polskich. Gdy zaczęto rozbrajać policję, tłumaczono zdziwionym żołnierzom, że są to przebrani szpiegowie..

Ciężką i niemiłą jest rzeczą stwierdzić, że młodzi porucznicy ośmielają się krytykować swe władze i wszczynać w wojsku bezład. Taki żołnierz nie jest już żołnierzem z ducha, a tylko z uniformu. Wojskowe sprawy są dla takich żołnierzów obce. Dodać jeszcze należy, że kiedy większość wyższych oficerów dowiedziało się o akcji buntowników, zastosowali wyżsi oficerowie wszelkie środki dla poskromienia sprawców buntu. Udało się to w zupełności. Wprowadzone w

K r o n i k a

Praca Komisji jest w tym czasie w następującym stanie: W tym czasie Komisja prowadzi prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Komisariacie Morskim. W tym celu Komisja przeprowadziła w dniach 15-17 czerwca 1934 r. w Warszawie konferencję z udziałem przedstawicieli resortu marynarki wojennej i Państwowego Komisariatu Morskiego. W tym czasie Komisja prowadzi także prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Komisariacie Morskim.

W tym czasie Komisja prowadzi także prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Komisariacie Morskim. W tym celu Komisja przeprowadziła w dniach 15-17 czerwca 1934 r. w Warszawie konferencję z udziałem przedstawicieli resortu marynarki wojennej i Państwowego Komisariatu Morskiego.

Praca Komisji jest w tym czasie w następującym stanie: W tym czasie Komisja prowadzi prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Komisariacie Morskim. W tym celu Komisja przeprowadziła w dniach 15-17 czerwca 1934 r. w Warszawie konferencję z udziałem przedstawicieli resortu marynarki wojennej i Państwowego Komisariatu Morskiego.

Praca Komisji jest w tym czasie w następującym stanie: W tym czasie Komisja prowadzi prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Komisariacie Morskim. W tym celu Komisja przeprowadziła w dniach 15-17 czerwca 1934 r. w Warszawie konferencję z udziałem przedstawicieli resortu marynarki wojennej i Państwowego Komisariatu Morskiego.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WNEŚTRZELNEJ I ZYCIU SPOŁECZNEJ

K r o n i k a

Praca Komisji jest w tym czasie w następującym stanie: W tym czasie Komisja prowadzi prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Komisariacie Morskim. W tym celu Komisja przeprowadziła w dniach 15-17 czerwca 1934 r. w Warszawie konferencję z udziałem przedstawicieli resortu marynarki wojennej i Państwowego Komisariatu Morskiego.

Praca Komisji jest w tym czasie w następującym stanie: W tym czasie Komisja prowadzi prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Komisariacie Morskim. W tym celu Komisja przeprowadziła w dniach 15-17 czerwca 1934 r. w Warszawie konferencję z udziałem przedstawicieli resortu marynarki wojennej i Państwowego Komisariatu Morskiego.

Praca Komisji jest w tym czasie w następującym stanie: W tym czasie Komisja prowadzi prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Komisariacie Morskim. W tym celu Komisja przeprowadziła w dniach 15-17 czerwca 1934 r. w Warszawie konferencję z udziałem przedstawicieli resortu marynarki wojennej i Państwowego Komisariatu Morskiego.

Praca Komisji jest w tym czasie w następującym stanie: W tym czasie Komisja prowadzi prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Komisariacie Morskim. W tym celu Komisja przeprowadziła w dniach 15-17 czerwca 1934 r. w Warszawie konferencję z udziałem przedstawicieli resortu marynarki wojennej i Państwowego Komisariatu Morskiego.

Praca Komisji jest w tym czasie w następującym stanie: W tym czasie Komisja prowadzi prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Komisariacie Morskim. W tym celu Komisja przeprowadziła w dniach 15-17 czerwca 1934 r. w Warszawie konferencję z udziałem przedstawicieli resortu marynarki wojennej i Państwowego Komisariatu Morskiego.

Praca Komisji jest w tym czasie w następującym stanie: W tym czasie Komisja prowadzi prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Komisariacie Morskim. W tym celu Komisja przeprowadziła w dniach 15-17 czerwca 1934 r. w Warszawie konferencję z udziałem przedstawicieli resortu marynarki wojennej i Państwowego Komisariatu Morskiego.

Praca Komisji jest w tym czasie w następującym stanie: W tym czasie Komisja prowadzi prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Komisariacie Morskim. W tym celu Komisja przeprowadziła w dniach 15-17 czerwca 1934 r. w Warszawie konferencję z udziałem przedstawicieli resortu marynarki wojennej i Państwowego Komisariatu Morskiego.

błąd oddziały wojskowe niezwłocznie powróciły do koszar, zaś oficerowie, którzy poczuli się wprowadzeni na manowce i oszukani, sami oddali się do dyspozycji władz wojskowych.-

N o w e n o m i n a c j e w a r m j i ."Liet.Aidas" Nr.140 /VI.1934/:7 czerwca na mocy rozporządzenia prezydenta Republiki szefem sztabu generalnego został dowódca szkoły wojskowej gen.Jan Jackus. W dn.21 czerwca gen.Jackus został aktem prezydenta Republiki zatwierdzony na swem stanowisku. W związku z tem nastąpiły inne nominacje w armji. Dowódcą szkoły wojskowej został mianowany pułkownik sztabu generalnego Czernius, naczelnikiem zarządu sztabu generalnego mianowany został płk.Rasztikis, zaś dotychczasowy naczelnik zarządu sztabu gen.Gerulaitis mianowany został attaché wojskowym w Paryżu. Dowódcą pułku huzarów mianowany został pułkownik sztabu generalnego Valuszis.-

S z k o l n i c t w o n i ż s z e n a L i t w i e ."Liet.Aidas" Nr.140 /VI.1934/:W początkach bież.roku szkolnego było w szkołach niższych na Litwie 3.767 uczniów. Dotyczy to szkół publicznych. Natomiast w szkołach niższych niepublicznych było 929 uczniów. We wszystkich publicznych niepublicznych szkołach niższych było 4.696 uczniów /w r.ub.4.659 ucz./ . We wszystkich szkołach niższych, zarówno specjalnych, jak też ogólnokształcących, zarówno w publicznych, jak też prywatnych było w r.b. 5.899 uczniów.

W łotewskiej szkole niższej w Żejmelach było 29 uczniów, w niemieckich szkołach /Szawlach i Kibartach/ było 140 ucz., w żydowskich 508 ucz.-

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOSCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

X V - l e c i e g i m n a z j u m p o l s k i e g o w P o n i e w i e ż u ."Dzień Kowieński" Nr.139 /VI.1934/:W związku z XV-leciem istnienia gimnazjum polskiego w Poniewieżu, odbędzie się w początkach przyszłego roku szkolnego odpowiedni obchód.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

Z w a l c z a n i e h i t l e r y z m u .Prasa kowieńska /z 22.VI.1934/:Jak donosi Elta z Kłajpedy, na mocy uchwały szawelskiego sędziego śledczego został aresztowany pochodzący z pow.pogięgiowskiego rolnik Franz Schedantzki. Aresztowany był stronnikiem przeciwpaństwowej partji "Sovog" i gorliwie werbował do niej członków.

Z rozporządzenia komendanta Kraju Kłajpedzkiego zamieszkały w pow.pogięgiowskim Otto Hoffmann został ukarany 3 miesiącami więzienia za podburzanie jednej części ludności przeciw drugiej.

Pozatem zostali ukarani zamieszkały w Prekulach obywatel niemiecki Ernst Kaufmann grzywną w sumie 600 litów lub 2 mies.więzienia również za podburzanie jednej części ludności przeciwko drugiej i za niewykonanie żądania policji obywatel niemiecki Amond Juckel - 2 miesiącami więzienia lub grzywną w sumie 600 litów i wreszcie Leon Pielgauskas z Kłajpedy, jako niebezpieczny dla porządku społecznego został wydalony do miejsca swego pochodzenia w Kretyndze.-

VIII. Z ZYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

K r o n i k a .

X V - l e c i e g i m n a z j u m l i t e w s k i e g o w Ś w i ę c i a n a c h ."Vil.Ryt." Nr.48 /VI.1934/:17 czerwca r.b. gimnazjum litewskie w Święcianach uroczyście obchodziło XV-lecie swego istnienia. Gimnazjum zostało założone w styczniu 1919 r.-

W y d a w n i c t w o l i t . T - w a S z t u k i i L i t e r a t u r y ."Vil.Ryt." Nr.48 /VI.1934/:W tych dniach ukazało się w Wilnie wydawnictwo lit.T-wa Sztuki i Literatury p.t."Menas ir Literatura" /Sztuka i Literatura/-

